

83522812-1	19/10/2022	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 20	1/3	27.11x34.71
ה.ל.ל. - האגודה ליוצאים לשאלה - עמות - 40610					

24 שעות

יוצאים לאור

תומר גורש מהקהילה שלו באשדוד כשהיה בן 13. ריקה גדלה בחסידות גור והחליטה לצאת לדרך חדשה אחרי משבר משפחתי. וחייה מושקא שהתגוררה בניו יורק הגיעה לביקור בארץ ונשארה כאן לחיות עם בת זוג. שלושה בני החברה החרדית שיצאו בשאלה מספרים על הטלטלות שחוו במעבר בין העולמות ועל הסיוע שקיבלו מעמותת "הלל", שבה הם פועלים כעת עבור צעירים וצעירות שמבקשים לעזוב את הדת. "היום אני עומדת על שתי רגליי", אומרת ריקה, "מגדלת את ילדיי ומאושרת"

סמדר שיר | צילום: עוז מועלם

יותר מדי חכם. אבל הייתי אפס במתמטיקה ואני גלית, למרות שהשקעתי והתאמצתי, וזה הטריף אותי. איך הפכתי מתלמיד חכם למלך הסתומים? בגיל 16 אמרתי תודה ומצאתי עבודה בטלמרק' טינג בתל-אביב. מה עשיתי עם הכיפה? בממלכתי דתי החלפתי את השחורה בסרוגה, וכדי להעביר את הזמן התחלתי לפרום את קצה החוט שלה עד שקטנה והצטמצמה. סטייל בנט. יום אחר, כשח' זרתי הביתה, אמא צעקה 'זאת כיפה? כבר עדיף שתוריד אותה', אז קפצתי והעפתי אותה מעליי". באוטובוס לילי התיישב דווקא לצידו בחור בן 20 פלוס שאסף אותו לדירתו וגילה לו את חי הלילה והמסיבות. צה"ל סידר להכיר בו כחיל בודה, למרות שהוריו היתנו את שובו לביתם בהחזרת הכיפה, "אז בלית ברירה הלכתי לקב", הערמתי עליו וקיבלתי פטור. התגאיתי בעובדה שלא ויתרתי על החופש שלי, אבל זה לא עזר לי לצמצם את הפערים. לא היה לי מושג במקצועות הליבה, לא ידעתי מה זה צ'ק, הייתי חייור מכוכב אחר. אחרי שנים, כשכבר עברתי בדיגיטל של העמותה, ביקשתי ממישהי שתצלם לי קבוצה של יוצאים בסטייל 90210, והיא שאלה אותי מה זה".

סוף המשחק

"אני הייתי זו שלא ידעה", מודה ריקה קורן (41), גרושה פלוס שני תיכונים (שגדלה באשדוד בבית של חסידות גור. "לקראת גיל 18 הבנתי שעומדות בפניי דק שתי אופציות - להיות

בירושלים שהסכימה לקבל אותי באמצע השנה. עזבתי את אשדוד לטובת פנימייה, אבל ברגע שהרכבת שלי זה מהמסלול המקורי שלה כבר לא הייתי אותו תלמיד עילוי ושקרן שלא מסתכל ימינה ושמאלה. התחלתי לבחון את אורח החיים שבו אני מתנהל".

ההתבוננות הולידה ספקות וסימני שאלה. "המשכתי ללמוד בישיבה, שהייתה מסגרת ששומרת על הנוער החרדי, אבל ניתקתי את הקשר עם הוריי בגלל המריבות והבלגן. באחד מימי שיש, כשטיילתי עם ירד באזור בנייה, הוא פתאום נעצר והדליק סיגריה. נדהמתי. שאלתי אותו 'אתה לא פוחד שיתפסו אותך?' והוא ענה 'לא'. אני, לעומתו, פחדתי מאוד. כבר ידעתי על בשרי מה זה להיות מגורש ומבויש ומנודה ולא התחשק לי לעבוד את זה שוב. כשמרוב לחץ הדלקתי סיגריה, לרגע פחדתי מהברק שיירד משמיים ויכה בי, אבל זה היה שולי, יותר פחדתי להיתפס ולשלם את המחיר החברתי. שבוע אחרי זה נסעתי הביתה, זרקתי את התיק על הרצפה וצעקתי לאמא 'תעשי מה שבא לך, לשם אני לא חוזר'. תוך דקה פדצה בבית מלחמת עולם. עברתי לגור אצל דוד חילוני, אחר כך עברתי לדוד אחר, עד שאמא נכנעה והסכימה לשלוח אותי לתיכון רגיל. ממלכת ירדתי".

שבו קיבלו בשמחה את פליט הישיבה? חן מתכווץ. "אחרי השיעור הראשון המורה לגמרא ביקש שלא אכנס לשיעורים שלו משום שהתקלתי אותו בקושי מסיבות. בעיניו הייתי

יש משהו שיצא. אז הגיע הזמן שהחרדים יבינו שאנחנו, ב'הלל', מנסים לאחות את השברים שהם השאירו אחריהם".

יום שבר ואסון

סיפורו של חן, שבגיל 13 גורש ונודה מהקהילה החרדית באשדוד, ובגיל 39 מכהן כמנהל השיווק של העמותה, שפועלת בשיתוף ובמימון משרד הרווחה והביטחון החברתי, קורץ לכל תסריטאי שחולם על נטפליקס. "אחרי שהחרדים הקיאו אותי מתוכם, כאילו שאני יצור טמא ומשוקץ, עשיתי מרורה ושרפתי את כל התמונות עם הכיפה השחורה והפאות הארוכות. אפילו מהבד מצווה לא נשארה לי אף תמונה".

מה היה החטא שלך? "הייתי בן 13 והתעסקתי עם הבן של הרב. הוא היה בן גילי או שנה מתחתיי וחקרנו את המינויות שלנו, בהסכמה הרדית. לרוע המזל נתפסנו על חם, הלשינו למנהל, שדיווח על כך לכל התלמידים ואסר עליי להתקרב אליהם בבית הספר ובבית הכנסת. הלכתי הביתה ובכיתי והר-גשתי שהחיים שלי גמורים. עד אז הייתי תלמיד מעולה. אם קיבלתי 'כמעט טוב מאוד' - בחינוך החרדי הציונים לא נמדרים במספרים - זה היה יום שבר ואסון. גם הוריי לא ידעו איך להתמודד עם המכה. ישבתי בבית עד שהגיע הרב גבאי, שלימד אותי ביסודי. הוא חיבק אותי ואמר 'אל תדאג, בעזרת השם יהיה בסדר'. הוא מצא ישיבה

השטרים שהתדרפקו לאחרונה על דלת וילה יפהפייה בשכונת מלחה בירושלים הציגו צו חיפוש ותמונות של מושי קליינרמן בן ה-16 ממוריעין עילית, שנערך כבר חצי שנה. האם הוא הגיע להוסטל החירום הזה, 'הבית של הלל', שמעניק קורת גג, ליווי והדרכה לצעירות וצעירים מהמגזר החרדי שזה עתה יצאו בשאלה? "שטויות, אף אחד לא התדרגש", פוסק תומר חן, מתחת לעגיל שמעט את נחירי אפו. "זה הגיוני שהמטרה חיפשה אותו גם אצלנו. באים אלינו בת 19 ובן 20 שביום בהיר אחד אזורים מספיק אומץ כדי לצאת מהארון החרדי, ובתגובה הם נו-רקים מבתי הוריהם שלפעמים גם יושבים עליהם שבעה. הם לא מכירים אף אדם מחוץ לקהילה הסגורה. הם יישנו ברחוב? יאכלו שאריות מהפח? מי יסביר להם איך מבטלים את הפטור מגיוס ואיך פותחים חשבון בנק? ל'הלל' יש ארבעה סניפים ברחבי הארץ. אנחנו הכתובת. אבל כל מי שמכיר אותנו יודע שאנחנו לא פותחים את הדלת למי שמתחת לגיל 18".

אז מי, לדעתך, המליץ למשטרה לפשפש בצי-ציות של היוצאים בשאלה?

"מה, זה לא שקוף? החרדים. הם פוחדים מאיתנו ולכן המציאו עלינו כל מיני מעשיות, שצריך להתרחק מאיתנו מפני שאנחנו חוטפים ילדים. כנראה ניסו ללכלך ולא עבר. המספרים רק גדלים. היום, כמעט בכל משפחה חרדית

27.63x21.21	2/3	עמוד 20	ידיעות אחרונות - כותרת	19/10/2022	83522814-3
ה.ל.ל - האגודה ליוצאים לשאלה - עמות - 40610					

"השכלה היא פתח
להשתלבות בחברה
הכללית". חיה מושקא
(מימין), תומר חן
וריקה קורן

